

נח"ש, וכן כתב הרוקח,²³¹ ורמב"ן,²³² וכן הורה הר"ם²³³ להחמיר שלא דם אלא ש"ז חפחו, ואシリי ג"כ כ"כ [=גם כן כתב כך] והלבוש ביה"ד [בפירוש על יורה דעתה] ס"י קצ"ג יתן לחכם ויחכם, שומע לעצה חכם.

[23 ע"ב]

פרק י"א

"יהיה 'הפה יולב' האדם שווין להודות שהם אמת ודבריהם אמת ואם אמרו ז"ל כל הכהן בטובתו של חברו סופו לכפור בהקב"ה²³⁴ כדמות מפרעה דבר אמר אשר לא ידעתי את יוסף ובסוף אמר לא ידעתי את ה', ק"ו [=כל וחומר] ובנו של ק"ו שאסור להיות כפוי טוביה מהקב"ה, כדאמרו חכמי הגמרא²³⁵ אסור להנאות מן העה"ז ולא ברכה, ואם כן חתנים למלות مليי אלו יהיו לטוטפות בין ענייך וזכור תזכיר לעשות המוטל عليك לפני ה' אלקיים תכף עשיית ביתך בפעם ראשונה על כלתך הבתולה וצנואה, عليك לברך ברכות ה' היא תעשיר בידים נקיות אשר נוסחה אמיתית תראה במלאת כי זאת בסוף החיבור וכدماتה ולשונה תברך בידים נקיות ובעדרי' טהורין' וגם אם לא ראית שום דם,²³⁶ בכל האופני' תברך כמו שכן פסקו הפוסקי' שכיוון שבעל בעילת מצוה יפרוש מיד אפילו היא קטנה שלא הגיע זמן לראות עכ"ז [=עם כל זה] טמאה שאתה דם טיפה כחרדל וחפחו ש"ז וצריכה לבדוק כל זו ולא תחיל לבדוק עד יומם חמישי לשימושה לשאר אשה ששמשה ואח"כ ראתה, וכיה תעמוד היא בכוסותה והוא בכוסותיו עד שתתובל בעונתה, ונוסף ברכה זו מוסכמת מכל הפוסקי' ובראשם טור א"ע, סי' ס"ג בה"ג²³⁷ [בהלכות גדולות?] הראש בפרק [=פרק קמא] דכתובות, לבוש הבוץ ארגן סי' זה [=סימן סג'], בית חדש טור א"ע סי' זה, ותבא עליו ברכה למי שמברכה על כוס של יין, כדי להוציא עצמו מכל ספק ולהיות דעתו מעורבת עם ר"ן גאון,²³⁸ רבינו ירוחם,²³⁹ בנתייב ב"ג, ח"ג, ע"ש [=עין שם] שצרכיין כוס של יין, ולא יברכנו ללא כוס, ישמע חכם ו يوسف לך.

231 אלעזר מגזריא, ספר הרוקח הגדל, ירושלים; דפוס וינפלד, תש"נ, עמ' קכח-רו.

232 חידושי רמב"ן על הש"ס, מהדר' אליו ליכטנטשטיין, ירושלים: מכון התלמוד הישראלי השלם, של"ז, מסכת נידה, עמ' לו-נד.

233 הרב משה, היינו הרמב"ם.

234 מזכיר את בדבר רבה (מהדר' וילנה), פרשה ט, ד"ה ב לא היה. ראו גם שמות רבה (מהדר' שנאן), תל-אביב: דבר, 1984, פרשה ה, ד"ה ה יד ויאמרו.

235 ברכות לה ע"א.

236 בחברת כבוד יש לעניין זה ממשעות ניכרת, שגורמת להפסקת טקס הנישואין ולסקנדל קשה.

237 הלכות גדולות, ירושלים: מכון ירושלים, תשנ"ב, הלכות ברכות, פרק שבעי, עמ' פ', ד"ה וכלה בשבעה יומי דהלולא.

238 פירוש הר"ן על ברכות ג ע"א, ד"ה וחתנים מן המניין.

239 ירוחם בר משולם, ספר חווה, וינצ'יזה: דפוס ברגדין, שי"ג, דף קפו ע"א-ב.